

[Indenrigsministeren.]

5 pCt. Serier vil komme til at staa i — jeg vil haabe, de maa blive gunstige, men ingen kan vide det —, men hvis det fører til, at flere ønsker at optage deres Laan i 5 pCt. Serier, saa er det kun godt, og saa optager de ikke Laan her. Jeg vil i det hele taget gerne gøre opmærksom paa, at dette Lovforslag aldrig fra min Side er tænkt som et Lovforslag, der løser alle Problemer, et Lovforslag, der skaber en Institution, som byder saadanne Vilkaar, at enhver Bygherre paa Forhaand ved, at det er en Fordel for ham at tage Laan her. Den enkelte maa danne sit Skøn paa fornuftigt Grundlag, og han maa skønne over den Risiko, der er paa de forskellige Omraader.

Med Hensyn til det ærede Medlems Klienter nærer jeg ikke mindste Tvivl om, at det ærede Medlem vil give dem det bedste Raad, det overhovedet er muligt at faa her i Landet paa dette Omraade, og saa maa de jo handle derefter. (*Elmqvist*: Det var meget venligt sagt!). Ja, det var maaske lidt overdrevent, men det var min sædvanlige Venlighed, der løb af med mig.

Det ærede Medlem spurgte mig angaaende Bestemmelsen i § 4, hvor der staaar, at jeg bemyndiges til at overdrage Udførelsen af de løbende Forretninger til Kongeriget Danmarks Hypotekbank eller en Kreditforening, hvad der var min Hensigt. Jeg har ikke taget nogen Beslutning i saa Henseende. Men jeg kan gerne sige — og det kan jeg ogsaa sige til den ærede Ordfører for det konservative Parti (Lange) —, at jeg, hvad jeg ogsaa har givet Udtryk over for Kreditforeninger og Banker, afgjort ønsker denne Sag løst i Samarbejde med Kreditforeningerne. Det var maaske et lidt for stærkt Udtryk, det ærede Medlem (Lange) brugte, naar han sagde, at denne Laaneverksamhed skal foregaa under Kreditforeningernes Ledelse og Administration. I Bestyrelsen kommer der jo ogsaa til at sidde andre end Repræsentanter for Kreditforeningerne — derom er der sikkert ingen Uenighed mellem det ærede Medlem og mig. Naar jeg har tænkt mig Muligheden af at henlægge Virksomheden til Kongeriget Danmarks Hypotekbank, er det, fordi en Minister jo maa staa frit. Jeg kan ikke gennemføre en Lov og eventuelt komme i den Situation, at man ikke fra Kreditforeningernes Side ønsker i tilstrækkelig Grad at være med til at administrere den. Men det er altsaa det Synspunkt, jeg gerne vil handle ud fra.

Det ærede Medlem spurgte mig lige-

som Hr. Krag i Folketinget, om jeg tænkte, at det heromhandlede Institut skulde være Startsted for Oprettelsen af Statsreal-kreditinstitutioner. Jeg har overhovedet ikke tænkt en saadan Tanke under Udarbejdelsen af dette Lovforslag og kan i enhver Henseende henvise til mine Udtalelser i Folketinget. Og jeg kan føje til, at min personlige økonomiske Opfattelse er den, at Realkreditinstitutternes fremtidige Stilling er afhængig af, om de udøver de samfundsmæssige Funktioner, de har til Formaal at udøve. Hvis de gør det, tror jeg ikke, at nogen vil tænke paa at angribe deres Omraade. Men det er jo et Spørgsmaal, som er ganske uafhængigt af og uden Forbindelse med denne Lov.

Jeg maa maaske i denne Sammenhæng henvende et Par Ord til den ærede Ordfører for det konservative Parti (Lange), som kom ind paa en Omtale af Realkreditinstitutternes Stilling over for Regeringen. Det ærede Medlem brugte det Udtryk, at det var Realkreditinstitutternes Pligt at være raadgivende for Regeringen inden for de Omraader, hvor de virker. Det er jeg ganske enig i og maa maaske føje til, at det bør være en i enhver Henseende fordomsfri Raadgivning, Jeg tror som Helhed at kunne sige, at jeg altid er gaaet til Kreditforeningerne og har hørt deres Mening om Forhold, der berører deres Omraade. Der har saa somme Tider været Uenighed mellem Kreditforeninger og mig om Opfattelsen af forskellige Spørgsmaal, og jeg kan godt sige, at jeg ikke altid har syntes, at man der var tilstrækkelig fordomsfri over for Tidens Problemer. Jeg har syntes, at man somme Tider ikke har lagt tilstrækkelig Mærke til, at Tiden stiller helt andre Krav paa Kreditproblemernes Omraade, end Tilfældet var i den hyggelige Periode fra Kreditforeningernes Opstaaen her i Landet i 1850'erne og til Verdenskrigens Begyndelse. Men dette har aldrig fra min Side været Udtryk for, at jeg har ønsket at gaa uden om Kreditforeningerne ved Overvejelsen af disse Problemer. Jeg kan endda tilføje, at jeg for mit Vedkommende tror, det vilde være af Betydning for Landet, om man i den kommende Tid kunde bevare et nært Samarbejde mellem Kreditforeningernes Ledelse og Indenrigsministeriet — et nært og fordomsfrit Samarbejde — over for de Problemer, som ingen af os kommer uden om.

Det samme ærede Medlem omtalte Pengeknapheden. Den er jo aabenbar, og man kan holde lange Taler om de forskellige Aarsager dertil. Den væsentligste er selvfølgelig den Binding af Kapital i Vare-